

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN,
DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 2023 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor de compensatie van indirecte emissiekosten, wat betreft de wijziging van de steunbare activiteiten en de investeringsverplichting
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorontwerp van besluit wijzigt de doelgroep van de steun aan ondernemingen ter compensatie van indirecte emissiekosten tegenover de eerste principiële goedkeuring als volgt:

- De raffinagesector wordt geschrapt als steunbare activiteit.

Ten slotte wordt een beperkt aantal modaliteiten gewijzigd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie.
Beleidsveld Economie.

Dit voorstel kadert binnen de wijziging (Mededeling van de Commissie 2026/C 196 van 5 januari 2026) van de Europese richtsnoeren betreffende bepaalde staatssteunmaatregelen in het kader van het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten na 2021 (Mededeling van de Commissie (2020/C 317/04)).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspecteur van Financiën werd verleend op 23 juni 2026.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 5 juli 2026.

De eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering werd op 10 juli 2026 gegeven (document 'VR 2026 1007 DOC.0772/1TER').

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) besliste op 17 augustus 2026 geen advies te verlenen.

De Minaraad besliste op 31 augustus 2026 geen advies te verlenen.

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) keurde met haar beslissing (B)3268 van 24 september 2026 de marktgebaseerde emissiefactor voor België van 0,52 tCO₂/MWh goed.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 10 juli 2026 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 2023 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor de compensatie van indirecte emissiekosten¹, wat betreft de uitbreiding van de steunbare activiteiten en de investeringsverplichting (VR 2026 1007 DOC.0772/1TER).

De Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, werd gelast over het voornoemde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV en de Minaraad. Beide raden beslisten geen advies te verlenen.

Evenzeer werd de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, gelast het voorontwerp van besluit aan te melden bij de Europese Commissie in toepassing van de Europese richtsnoeren betreffende bepaalde staatssteunmaatregelen in het kader van het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten na 2021 (Mededeling van de Commissie (2020/C 317/04)), voor zover de voornoemde adviezen geen aanleiding gaven tot inhoudelijke aanpassing van de op 10 juli 2026 door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst.

In het kader van de begrotingsopmaak 2027 en de voorgestelde besparingsmaatregelen wordt nu voorgesteld aan de Vlaamse Regering om de sector met NACE-code 19.20 'Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten (en van producten uit fossiele brandstoffen)²' vanaf emissiejaar 2026 niet langer te steunen. Daarom wordt voorgaand voorontwerp van besluit alsnog gewijzigd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking waarin de wijzigingen ten opzichte van het voorontwerp van besluit zoals goedgekeurd bij de eerste principiële goedkeuring van 10 juli 2026 worden besproken.

In de tussentitel wordt verwezen naar het desbetreffende artikel in het voorontwerp van wijzigingsbesluit. Tussen haakjes wordt verwezen naar het artikel in het BVR van februari 2023 dat gewijzigd wordt.

Artikel 1 – Definities

¹ Afgekort 'CIE'.

² NACE Rev. 2.1 voegt '*en van producten uit fossiele brandstoffen*' aan de omschrijving toe. Tot dan beperkte de omschrijving zich tot '*Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten*'.

(Art. 1 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 2 – In aanmerking komende activiteiten

(Art. 4 BVR 2023) Aan dit artikel wordt een extra lid toegevoegd waarin wordt gestipuleerd dat de sector met NACE-code 19.20 'Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten (en van producten uit fossiele brandstoffen)' niet in aanmerking komt.

Artikel 3 – Periode uitsluiting i.v.m. milieu- en energieregelgeving

(Art. 7 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 4 – Energieaudit ondernemingen

(Art. 8, 2° BVR 2023) Hier wordt een extra artikel ingevoegd. Hier worden enerzijds de installaties waarop een Energiebeleidsovereenkomst (EBO) van toepassing is er uitgehaald. Deze worden immers al gevat door art. 8, 1° van het BVR. Anderzijds wordt er voor deze installaties duidelijk omschreven dat de Energieaudit ondernemingen ingediend moet zijn conform de bepalingen van het Energiebesluit en dat binnen zes maanden na de uiterlijke datum van de steunaanvraag. De eerdere omschrijving 'een energieaudit uitvoeren' was immers te vaag.

Door de invoeging van artikel 4 wijzigt vanaf hier de artikelnummering.

Artikel 5 – Klimaatplan

(Art. 9 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 6 – Investeringsverplichting

(Art. 10 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 7 – Budgettaire enveloppe Doelgroep 1

(Art. 12 BVR 2023) Hier wordt een verduidelijking aangebracht; de beperking van beschikbare begrotingskredieten wordt geëxpliciteerd.

Artikel 8 – Steunaanvraag

(Art. 19 BVR 2023) Hier wordt een extra artikel ingevoegd. Artikel 19 van het BVR van 2023 bevat immers een materiële fout. In het tweede lid wordt verwezen naar de steunaanvraag, hetgeen 'artikel 18' en niet 'artikel 17' betreft. Dat wordt hier rechtgezet.

Door de invoeging van artikel 8 wijzigt vanaf hier opnieuw de artikelnummering.

Artikel 9 – Budgettaire enveloppe Doelgroep 2

(Nieuw art. 12/1) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 10 – Terugvordering

(Art. 24 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 11 – Controle

(Art. 26 BVR 2023) Aan dit artikel wordt niets gewijzigd ten opzichte van het eerder principieel goedgekeurde voorontwerp.

Artikel 12 – Overgangsbepaling

In de overgangsbepaling wordt voor doelgroep 2 aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, de bevoegdheid gedelegeerd om voor de emissiejaren 2026 en 2027 te bepalen op welk tijdstip aan de toetredingsvoorwaarde voor de EBO moet zijn voldaan, als op de installatie een EBO van toepassing is.

Immers, toetreding gedurende het hele kalender/emissiejaar 2026 is momenteel niet meer mogelijk waardoor deze voorwaarde voor Doelgroep 2 de facto retroactief zou zijn. Bovendien is het onzeker of toetreding gedurende het hele kalender/emissiejaar 2027 nog mogelijk zal zijn op het moment dat voorliggend voorontwerp van besluit finaal wordt goedgekeurd. Om die reden wordt de toepassing van deze voorwaarde gedelegeerd aan de minister zodat deze op het moment van inwerkingtreding van dit besluit concreet kan worden toegepast.

Voor alle andere emissiejaren en voor Doelgroep 1 blijft de voorwaarde van toetreding gedurende het kalenderjaar waarvoor steun wordt gevraagd van kracht.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Als uitgangspunt werd er al voor gekozen om de reeds voorziene budgettaire enveloppe binnen het VKF te behouden voor Doelgroep 1 zodat een eventuele uitbreiding geen impact heeft op de huidige Doelgroep 1. Een uitbreiding van de CIE-maatregel tot Doelgroep 2 blijft afhankelijk van eventuele bijkomende beschikbare budgettaire middelen.

In deze nota wordt bijgevolg alleen de budgettaire impact omschreven die wijzigt als gevolg van de wijzigingen aan voorliggend voorontwerp van besluit.

Begrotingsartikel TCH-ATCA5DC-WT basisallocatie ATC369

De schrapping van sector 19.20 uit Doelgroep 1 behelst een besparing van 35,1 miljoen euro in begrotingsjaar 2027 m.b.t. de uitgaven voor emissiejaar 2026, ten opzichte van de budgettaire impact zoals eerder ingeschat in de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van 10 juli 2026.

B. ESR-TOETS

Steun aan ondernemingen behoort tot de ESR-code 51.12.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp gaat uit van geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid door de mogelijkheid om dit intern binnen VLAIO op te vangen. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- personeel: het voorontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het voorontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het voorontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het voorontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het voorontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit wordt aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor zover deze aanmelding geen aanleiding geeft tot inhoudelijke aanpassing van het voorontwerp, wordt het advies ingewonnen van de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 2023 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor de compensatie van indirecte emissiekosten, wat betreft de wijziging van de steunbare activiteiten en de investeringsverplichting;
- 2° de Vlaamse minister van Economie:
 - 2.1° te gelasten het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering aan te melden bij de Europese Commissie;
 - 2.2° te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat de voornoemde aanmelding geen aanleiding geeft tot inhoudelijke aanpassing van de op heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE